

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA,
ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA
(NR 128)
z dnia 20 lipca 2022 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 128)

20 lipca 2022 r.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, obradująca pod przewodnictwem poseł **Urszuli Paślowskiej (KP)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania przestępczości środowiskowej (druk nr 2371).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek Ozdoba** sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska wraz ze współpracownikami, **Michał Mistrz** główny inspektor ochrony środowiska wraz ze współpracownikami, **Michał Dąbrowski** przewodniczący Rady Polskiej Izby Gospodarki Odpadami, **Karol Wójcik** przewodniczący Rady Programowej Związku Pracodawców Gospodarki Odpadami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Bartosz Bąk**, **Anna Rajewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Tomasz Czech**, **Krzysztof Karkowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślowska (KP):

Dzień dobry, otwieram posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Witam bardzo serdecznie panie i panów posłów. Witam pana ministra Jacka Ozdobę, sekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska oraz pana Michała Mistrzaka głównego inspektora ochrony środowiska. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Informuję, że porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania przestępczości środowiskowej (druk nr 2371). Informuję, że Sejm na 58 posiedzeniu w dniu 6 lipca bieżącego roku skierował ww. projekt do Komisji celem rozpatrzenia.

Przystępujemy zatem do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy. W związku tym, że może będziemy głosować, bardzo proszę panie i panów posłów o wyjęcie kart i zalogowanie się. Przechodzimy do rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator z Biura Legislacyjnego Kancelarii Sejmu Tomasz Czech:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Jeżeli chodzi o sam tytuł ustawy, to nie mamy jako takich uwag, ale mamy uwagę do układu chronologicznego, jeżeli chodzi o kolejność artykułów, czyli ustaw zmienianych w ramach tej nowelizacji. Wydaje nam się, że jeżeli zdecydowano się już na taki ogólny tytuł, a nie odwoływano się do głównych ustaw tutaj zmienianych, proponujemy, żeby ta kolejność była chronologiczna. Oczywiście zmienimy to później już w ramach upoważnienia, które państwo by nam przekazali – oczywiście jeżeli ministerstwo się zgodzi. Tyle na ten moment. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślowska (KP):

Bardzo dziękuję. Przyjmuję tę poprawkę. Bardzo proszę o opinie. Nie ma uwag?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Jacek Ozdoba:

To jest techniczny aspekt.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Techniczna uwaga, w związku z czym, jeżeli jest zgoda, to będziemy prosić Biuro Legislacyjne, aby w taki sposób przygotowała ustawę.

Przechodzimy do art. 1. Bardzo proszę, zmiana pierwsza. Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Pani przewodnicząca, po pierwsze, pan poseł prosił, żeby pilnować kiedy będą ewentualnie poprawki pana posła Sonika. Z tego co wiem, tutaj ma dwie poprawki alternatywne. To jest jedna sprawa.

Jeżeli chodzi o zmianę pierwszą, chcemy zwrócić uwagę na wątpliwość, jeżeli chodzi o kwestię związaną z podniesieniem nawiązki, szczególnie w zakresie minimalnej wysokości nawiązki za przestępstwa przeciwko środowisku. Proszę zwrócić uwagę, że ta nawiązka będzie orzekana w wysokości od 10 000 złotych do 10 000 000 złotych, a właściwie sąd będzie miał w tym przypadku tylko możliwość z §4, żeby również w przypadku przestępstw nieumyślnych orzec tę nawiązkę w niższej wysokości. Może to budzić wątpliwości z punktu widzenia zasady proporcjonalności co do niektórych z czynów, za które będzie ona orzekana.

Druga kwestia związana jest z tym, że zastanawiamy się czy w związku tym, że podniesiono wysokość nawiązki, nie powinno się również stworzyć takiego ogranicznika jaki jest w §5 art. 47 Kodeksu karnego, który wskazuje, że w przypadku jeżeli sąd orzekł obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody lub zadośćuczynienia za wyrządzoną krzywdę w wysokości wyższej niż 10 000 złotych, wtedy nawiązki – w tym przypadku chodzi o nawiązkę z §3 Kodeksu karnego – nie orzeka się. To jest oczywiście sprawa merytoryczna, aczkolwiek takie rozwiązanie obecnie funkcjonuje w Kodeksie karnym. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Bardzo proszę, pan minister.

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Rozumiem, mowa o poprawce pana posła?

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

O zmianie pierwszej.

Legislator Tomasz Czech:

Mówiłem o zmianie pierwszej.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Czy pan minister? Pan poseł? Bardzo proszę.

Poseł Bogusław Sonik (KO):

Żeby nawiązkę podzielić, 50% na rzecz bądź wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska, bądź 50%, oprócz tego co pójdzie na Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, na rzecz gminy właściwej, na obszarze której popełniono przestępstwo.

Tu uwaga ortograficzna. W mojej poprawce o przeznaczeniu 50% na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, jest nazwa własna, więc powinno to być pisane dużą literą jak Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Dobrze, zatem mamy dwie poprawki. Pan poseł składa dwie poprawki o różnej treści.

Poseł Bogusław Sonik (KO):

Tak, to znaczy: albo na rzecz gminy, albo na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Chciałem tym samym skłonić większość parlamentarną do tego, aby miała paletę wyboru, która jej lepiej będzie odpowiadać.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Dobrze, będę prosiła pana posła, żeby podpisał te poprawki.

Poseł Bogusław Sonik (KO):

Potem, w pierwszej kolejności, żeby była głosowana na rzecz gminy, a w drugiej, na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dobrze, dziękuję bardzo. Czy pani przewodnicząca przed panem ministrem, czy po panu ministrze?

Poseł Anna Paluch (PiS):

Ja może teraz, na etapie zgłaszania poprawek.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, złożyłam w sekretariacie pakiet sześciu poprawek do omawianego projektu ustawy. Ponieważ one są takie nieoczywiste i łączące się ze sobą, więc chciałabym je najpierw omówić, zanim zaczniemy rozpatrywać, żeby potem nie było nerwowo, bo niektóre są do przepisów przejściowych.

Zacznę od poprawki nr 2. Ona dotyczy ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Poprawka nr 2 tym pakiecie, który dostarczyłam, dotyczy uzupełnienia kompetencji w art. 9 ust. 2.

Poseł Anita Sowińska (Lewica):

Przepraszam, ale my nie mamy tych poprawek.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Kserują się.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Poprawki się kserują, mam trzy komplety poprawek: Biuro Legislacyjne ma jeden, ja mam drugi, a na potrzeby zrobienia ksero dla wszystkich państwa posłów przekazałam do sekretariatu trzeci pakiet poprawek. Pozwolę sobie je omówić, a państwo je za chwileczkę dostaniecie.

Chodzi o nakładanie grzywien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia przeciwko środowisku określone w przepisach odrębnych. Sytuacja jest taka – przypomina, że w 2019 r. zmienialiśmy bardzo poważnie ustawę o Inspekcji Ochrony Środowiska i ta zmiana dodawała więcej kompetencji – że jest jeszcze jedna kompetencja, która tutaj będzie wspomagać działania Inspekcji Ochrony Środowiska w tym przedmiocie. Chodzi o usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, które się pojawiają w dotychczasowym stosowaniu przepisów tej ustawy. Ta właśnie poprawka, która w pakiecie poprawek nosi nr 2, umożliwi realizację przez Ministra Klimatu i Środowiska upoważnienia ustawowego, które jest zawarte w art. 95 ust. 4 ustawy – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. W konsekwencji pozwoli inspektorom ochrony środowiska na nakładanie grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia stwierdzone w trakcie kontroli. Kara nie powinna być tylko dotkliwa, ale też szybka i sprawnie nakładana. Temu służy ta poprawka.

Poprawka nr 3 również dotyczy ustawy z dnia 20 lipca 1991 o Inspekcji Ochrony Środowiska. Dotyczy art. 10b, w którym ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. W przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa przeciwko środowisku określonego w art. 182, art. 183 lub art. 186 Kodeksu karnego lub wykroczeń przeciwko środowisku określonych w przepisach odrębnych, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzki inspektor ochrony środowiska lub upoważnieni inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska mogą podjąć czynności, o których mowa w ust. 2.”.

Zmiana ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska ma na celu usunięcie też wątpliwości interpretacyjnych, które się pojawiają dotychczas podczas stosowania przepisów tejże ustawy. Zmiana w art. 10b ust. 1 umożliwi realizację przez Ministra Klimatu i Środowiska upoważnienia ustawowego, które jest zawarte w art. 95 ust. 4 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. W konsekwencji pozwoli inspektorom Inspekcji Ochrony

Środowiska nakładać grzywnę w drodze mandatu karnego w trakcie czynności określonych w art. 10 ust. 2 ustawy.

Należy tutaj zauważyć, że w przypadku gdy na podmiot zostanie nałożona grzywna w drodze mandatu karnego za wykroczenie stwierdzone w trakcie czynności pozakontrylnych, to ten sam podmiot za to samo wykroczenie nie może być ukarany grzywną w trakcie czynności kontrolnych. Przepis jest jasny.

Poprawka nr 4 z tego pakietu dotyczy ustawy o lasach. Ona mówi nie wprost, bo ustawy o lasach w tym projekcie nie mamy, ale kwestia dotyczy umożliwienia realizacji monitoringu przyrodniczego, który jest częścią państwowego monitoringu środowiska na terenach leśnych.

Na gruncie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykonuje zadania Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie prowadzenia państwowego monitoringu, ale na terenach leśnych. Prowadzenie działalności laboratoryjnej i aktualnie obowiązujące przepisy nie pozwalają na realizację w pełni tych zadań ustawowych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, czyli badań wykonanych w ramach monitoringu w sytuacji obowiązywania ograniczeń w ustawie o lasach, z uwagi na brak możliwości uzyskania odstępstwa od obowiązujących zakazów. Z uwagi na rozległość tej sieci powierzchni objętej monitoringiem konieczne jest zlecenie wykonania badań terenowych wykonawcom zewnętrznym.

Przedstawiona zmiana legislacyjna pozostaje w związku z procedowanym projektem ustawy z zmianie niektórych ustaw, bo wprowadzenie jej ułatwi działanie organom Inspekcji Ochrony Środowiska, które zmierza do zapobiegania i zwalczania przestępczości środowiskowej, a informacje o nieprawidłowościach, które mogą spełniać znamiona czynów zabronionych przeciwko środowisku są przecież pozyskiwane przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska zarówno w trakcie czynności kontrolnych, jak i czynności pozakontrylnych.

Poprawka nr 5 dotyczy ustawy o autostradach płatnych i polega na tym, że proponuje się rozszerzenie katalogu pojazdów zwolnionych od opłat za przejazd autostradą o pojazdy Inspekcji Ochrony Środowiska. Czyli dotyczy bezpośrednio działania Inspekcji Ochrony Środowiska w odniesieniu do tych artykułów, które zmieniamy, bo dotyczy immanentnie tych czynności, które Inspekcja Ochrony Środowiska wykonuje w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych.

Poprawka nr 6 do ustawy z 14 grudnia o odpadach dotyczy uchylecia w art. 64 pkt 2 w ust.1 i dodania ust. 3 w brzmieniu: „3. W przypadku wygaśnięcia, cofnięcia, uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji związanych z gospodarką odpadami marszałek województwa dokonuje z urzędu, bez konieczności wydawania odrębnej decyzji, wykreślenia podmiotu z rejestru. Podstawę wykreślenia stanowią ostateczne decyzje wydawane przez marszałka województwa oraz ostateczne decyzje organów właściwych przekazane marszałkowi województwa zgodnie z art. 80 ust. 4 ustawy, a także prawomocne orzeczenia sądów administracyjnych.”

Uzasadnienie tej poprawki jest obszerne, ale w skrócie je przytoczę. Chodzi o to, żeby w rejestrze bazy danych odpadowych nie występowały podmioty, które nie posiadają aktualnego pozwolenia lub zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami. W sposób oczywisty wiąże się to z przestępczością przeciwko środowisku. Jeżeli BDO będzie aktualne i będą występowały tylko te podmioty, które dysponują zezwoleniami, będzie mniej okazji do popełniania przestępstw przeciwko środowisku. Uzasadnienie jest bardzo obszerne. Nie będę go w całości czytała. Myślę, że związek z materią rozpatrywaną jest oczywisty.

Ostatnia poprawka to poprawka, która jest tutaj oznaczona jako poprawka nr 1. Dotyczy przepisu przejściowego związanego z omówionym przeze mnie dodawanym ust. 3 w poprawce nr 6.

Dziękuję bardzo, to jest wszystko. We właściwym momencie będę oczywiście sygnalizować konieczność rozpatrywania tych poprawek, ale też proszę Biuro Legislacyjne, które otrzymało cały pakiet poprawek, o wsparcie w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Dziękuję bardzo, z całą pewnością będziemy. Tych poprawek jest bardzo dużo. One wprowadzają nowe artykuły. Bardzo proszę o pilnowanie, w którym momencie powinniśmy je wprowadzić. Bardzo proszę, jeszcze pani poseł Anita Sowińska.

Poseł Anita Sowińska (Lewica):

Chciałabym wprowadzić swój sprzeciw przeciwko takiemu procedowaniu ustawy. Uważam, że niedopuszczalne jest, że w ostatniej chwili dostajemy poprawki. Nie mieliśmy czasu na zapoznanie się z nimi. Z tego uzasadnienia wstępnego, które pani przewodnicząca poseł Paluch przedstawiła, mogę przypuszczać, że ta ustawa może wkraczać w kompetencje sądów. Z tego, co pani powiedziała tylko w ciągu tych kilku minut, może wynikać, że to minister albo Inspekcja Ochrony Środowiska może decydować, właściwie jednoosobowo, o tym czy dany przedsiębiorca, czy dana osoba fizyczna popełniła przestępstwo. To jest niedopuszczalne. Wiążąc to z poprawką nr 6 może się okazać – podkreślam może, bo nie miałam czasu zapoznać się z tymi poprawkami – że państwo jednoosobowo podejmą decyzję o wykreśleniu danego przedsiębiorstwa z rejestru pozbywając się np. konkurencji. Takie zapisy moim zdaniem nie powinny mieć miejsca. Oczywiście chciałabym jeszcze prosić Biuro Analiz Sejmowych o opinię w tej sprawie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

To jest właśnie miejsce, w którym składamy poprawki. Oczywiście one powinny być przy konkretnych artykułach, wówczas to byłoby bardziej przejrzyste, ale ustawa będzie dalej procedowana i myślę, że wszelkie wątpliwości będą rozwiane.

Bardzo proszę, pan minister Ozdoba. Proszę o odniesienie się do poprawek Biura Legislacyjnego, poprawek pana posła Sonika, być może również w tym momencie do poprawek pani przewodniczącej Paluch.

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Dziękuję, szanowna pani przewodnicząca. Szanowni państwo, co do poprawek pana posła Sonika stanowisko ministerstwa jest negatywne, ponieważ obserwując rynek gospodarki odpadowej i odpowiedzialność samorządów zwracamy uwagę, że niestety, ale w większości tych spraw nie mielibyśmy dzisiaj tej dyskusji, czy tego problemu, gdyby samorzady we właściwy sposób egzekwowały czy właściwie weryfikowały podejmowanie decyzji administracyjnych w stosunku do podmiotów. Większość z tych porzuceń dotyczy zalegania na terytorium kraju i szukamy środków finansowych na ich uprzątnięcie. Na podstawie art. 26a ustawy o odpadach wskazuję, że niestety, ale samorzady w niewłaściwy sposób wywiązały się z tego obowiązku.

Chcemy uniknąć jakichkolwiek związków lokalnych z prowadzeniem działalności gospodarczej, jeśli chodzi o przestrzeń związaną z odpadami. Naszą intencją jest to, aby Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska posiadał jak największe środki finansowe i był też efekt „mrożący” w postaci kary finansowej. Przestępcy środowiskowi na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska przez 10 lat wpłacili 1 mln zł. W 2014 r. to było 1500 zł. Uważamy, że te kary nawiązki są niewystarczające. Dzisiaj wprowadzanie przepisu czy właściwie uszczegółowienie go, aby 50% z tej kwoty było przeznaczane na samorzady w naszej ocenie budziłoby problemy interpretacyjne czy też właściwie wykonawstwo przy dostarczaniu tych środków finansowych z uwagi na różne kazusy, które mamy. Nie zawsze do popełnienia przestępstwa dochodzi na terenie jednej gminy. Pytanie jest o uszczegółowienie, jak to miałyby wyglądać? Jak te środki miałyby przepływać? Czy przez wojewódzki fundusz ochrony środowiska? Bywa tak, że porzucenia dotyczące zorganizowanych grup przestępczych są w kilku województwach.

Sądzę, że najlepszym rozwiązaniem, doceniając intencje pana posła, będzie jednak posiadanie środków przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, który będzie miał możliwość finansowania np. uprzątnięcia czy też dofinansowania pracy Inspekcji Ochrony Środowiska.

Co do poprawek czy właściwie uwag Biura Legislacyjnego z uwagi na to, że to są uwagi techniczne, to oczywiście do nich się przychylamy i je akceptujemy.

Co do poprawek pani poseł Paluch przyjmujemy je z satysfakcją, wdzięcznością za propozycje, które usprawnią funkcjonowanie Inspekcji Ochrony Środowiska w kilku

aspektach. Po pierwsze, podejmowanie decyzji mandatowych to jest oczywiście kontynuacja linii, która została i jest cały czas kontynuowana, jeżeli chodzi o funkcjonowanie Inspekcji Ochrony Środowiska, która ma coraz większe uprawnienia. Na tej sali chyba nie ma osoby, która będzie przeciwko temu, aby inspektorzy mogli skutecznie walczyć z przestępcami środowiskowymi czy też tymi, którzy chcą w niewłaściwy sposób postępować ze środowiskiem.

Co do uwagi pani poseł Sowińskiej, ta uwaga nie znajduje żadnego odzwierciedlenia w materii prawnej. To, o czym pani mówi, to wykreślenie jest następstwem działań, które będą podjęte na gruncie decyzji administracyjnych. Mówiąc wprost, w tej chwili jeżeli dany podmiot został ukarany i jego działalność powinna być natychmiast zaprzestana, to on dalej widnieje w systemie bazy danych odpadowych, a chodzi o to, aby takiego „dżentelmena” wyeliminować z rynku, ponieważ to nie jest żaden przedsiębiorca tylko, w ocenie Inspekcji Ochrony Środowiska, jest to osoba, która po prostu w niewłaściwy sposób postępuje. Stąd też te kary, które są nadawane. Oczywiście istnieje możliwość odwołania do sądu. Zatem, jest to bardzo nietrafiona argumentacja. To nie jest tak, że inspekcja z dnia na dzień będzie kogokolwiek wykreślała. Tu chodzi o to, aby zachować pewną konsekwencję.

Co do kwestii okazywania legitymacji czy uprawnień Inspekcji Ochrony Środowiska to, podobnie jak w przypadku postępowania mandatowego, również tutaj w tym aspekcie przychylamy się do poprawki pani poseł Paluch.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Dobrze, dziękuję. Jeżeli dobrze zrozumiałam Biuro Legislacyjne, jest potrzeba przygotowania również merytorycznych poprawek oprócz tych zmian chronologicznych.

Legislator Tomasz Czech:

Właśnie chciałem się dopytać pana ministra czy zgodzicie się państwo tylko na tę zmianę chronologiczną, czy również na te pozostałe kwestie. Tutaj mówiliśmy o wysokości nawiązek. Rozumiem, że co do merytorycznych kwestii, to państwo musicie się jeszcze zastanowić. Tutaj byłyby potrzebne poprawki merytoryczne. Dlatego, jak rozumiem, państwo się zgodzili tylko w zakresie zmiany kolejności artykułu, tak?

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Tak, tylko i wyłącznie w tych aspektach technicznych, co do techniki legislacyjnej. W pozostałych sprawach musimy się zastanowić. Na razie musimy się do nich negatywnie ustosunkować. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Dobrze. Bardzo proszę, pan poseł Sonik.

Poseł Bogusław Sonik (KO):

Pan minister skupił się na tej poprawce, która mówi o dzieleniu nawiązki na rzecz samorządu na terenie którego zostało popełnione przestępstwo. Jednym zdaniem przeszedł również negatywnie do poprawki nr 2 która mówi o tym, żeby 50% przeznaczyć na rzecz wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska, co jest rzeczą naturalną, dlatego że wojewódzkie fundusze powinny być zasilane takimi środkami.

Co do argumentu, że przestępstwo może być popełnione w kilku województwach, to nic nie stoi na przeszkodzie, aby te 50% podzielić pomiędzy te wojewódzkie fundusze, na których terenie przestępstwo miało miejsce.

Pytanie mam przy poprawce nr 3. Jakby pan minister zechciał wyjaśnić o co chodzi z tym nieokazywaniem legitymacji przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska? Proszę mi przybliżyć, jakie to ma mieć znaczenie?

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Przepis obecny, który funkcjonuje jest taki, że zbieranie materiałów, np. z obserwacji przy użyciu drona wymaga okazywania legitymacji. Wydaje się to być zbyteczne. Stąd nasza intencja, jeżeli chodzi o Inspekcję Ochrony Środowiska, aby inspektor ochrony środowiska nie musiał okazywać legitymacji jak używa drona. To po prostu jest związane ze zbieraniem prawidłowego materiału dowodowego, który w przypadku informo-

wania potencjalnego przestępcy o tym, że prowadzone są dane czynności przy użyciu np. fotopułapki, drona czy też innych technik, wydaje się być zbyt duża. To dotyczy tylko i wyłącznie dość wąskiego wycinka, jeżeli chodzi o tego typu prowadzenie czynności Inspekcji Ochrony Środowiska. Na pewno nie będzie to w żaden sposób uciążliwe. Chcemy uniknąć czegoś takiego, że np. zebrany materiał z fotopułapek okazuje się czy może być podważany z uwagi na to, że np. nie pokazano legitymacji. Analogiczny przepis istnieje w zakresie kontroli.

Trzeba pamiętać o tym, że rząd Zjednoczonej Prawicy zmienił uprawnienia Inspekcji Ochrony Środowiska. Jeszcze do niedawna było tak, że jeżeli były prowadzone czynności, to przedsiębiorca był powiadomiony trochę wcześniej, że inspektorzy przyjadą i sprawdzą, czy on wykonuje np. działalność niezgodnie z prawem. To się mija z celem. Chodzi o to, żeby łapać na „gorącym uczynku” tych, którzy popełniają czyn zabroniony. Oczywiście takie okazywanie legitymacji jest w naszej ocenie bezzasadne.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Jeszcze podział pieniędzy.

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Podobna argumentacja, jak w przypadku samorządu. Uważamy, że Narodowy Fundusz z pozycji centralnej będzie zdecydowanie lepszym instrumentem do tego, aby np. uprzątnąć na podstawie art. 26a ustawy o odpadach... czy też inne środki finansowe przeznaczane na rzecz...czy też Inspekcji Ochrony Środowiska. Wojewódzkie fundusze są oczywiście rozwiązaniem, ale w naszej ocenie również ta propozycja przepisów, które są zaproponowane przez pana posła, gdyby weszła w życie, budziłaby wątpliwości interpretacyjne. To znaczy, jak orzec w przypadku, gdy np. firma jest zarejestrowana na terenie województwa małopolskiego, a odpady zostały porzucone na co najmniej czterech województwach? Trzeba byłoby się zastanowić, jak to podzielić i jak to proporcjonalnie podzielić? Nie każde porzucenie takich odpadów jest takie samo, tak samo duże itd. Najbezpieczniejsza będzie formuła środków, które zgromadzą się w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska, czyli centralnie, i później przekazanie dalej, oczywiście w ramach obecnie funkcjonujących przepisów.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Dobrze. Bardzo proszę pani poseł Gabriela Lenartowicz.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, mam jedno pytanie w związku z tą odpowiedzią i kierowaniem tych środków z wiązek tylko do Narodowego Funduszu, jak się proponuje. Jest na pewno zasadniczy problem, z którym się borykają samorządy, które mogą to robić i do których adresowane są też oczekiwania, jeśli chodzi o wykonanie zastępcze usunięcia odpadów. Ogromną barierą przeprowadzenia takiego wykonania zastępczego usunięcia tych porzuconych odpadów jest bariera finansowa. Jeśli gminy miałyby z tego tytułu choćby formalnie prawo do przychodów z wiązek, byłby to też argument skłaniający ich do przeprowadzenia tych usunieć.

W tej chwili sprawa wygląda tak, że zobowiązane do pokrywania kosztów usunięcia odpadów czy zanieczyszczenia powierzchni ziemi są wojewódzkie fundusze ochrony środowiska, ale mogą to zrobić tylko wtedy, kiedy prawomocnie nie został ustalony sprawca lub wyczerpało się postępowanie karne, co też powoduje wydłużenie i niemożność wyasygnowania tych pieniędzy. Rozumiem, że taka była intencja posła Sonika, ale tę kwestię generalnie trzeba by rozwiązać. Może jakimś specjalnym funduszem na cele wykonania zastępczego, który później byłby egzekwowany od sprawcy, bądź w jakiś sposób pokrywany z tych wiązek przez Narodowy Fundusz. To jest problem, który wydaje się, że jest niezbędny do rozwiązania a ciągnie się od wielu lat i czasami powoduje właśnie to, że gminy tego obowiązku nie wykonują, a są z kolei pod presją i pod oczekiwaniem swoich mieszkańców, żeby to zrobiły. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Bardzo dziękuję. Przechodzimy do głosowania poprawek pana posła Sonika. Przechodzimy do głosowania nad poprawką, która orzeka wiązkę na rzecz Narodowego Fun-

duszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i 50% z tej nawiazki na rzecz gminy. Państwo macie te poprawki, dlatego skrótowo mówię o którą chodzi.

Kto jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciwko? Kto się wstrzymał? Zamykam głosowanie. Bardzo proszę o wyniki.

Proszę o informację, dlaczego nie wyświetla się. Czy głosujemy jeszcze raz? W związku z zawieszeniem systemu, bardzo prosimy o ponowne zagłosowanie. Głosujemy pierwszą poprawkę pana posła Sonika.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Zamykam głosowanie. Proszę o wyniki.

Jeżeli nie będziemy mogli przeprowadzać głosowania elektronicznie, to będziemy głosować w sposób ręczny. Jeszcze raz próbujemy. Rozumiem, że każdy pamięta jak głosował 5 minut temu. Poddaję pod głosowanie pierwszą poprawkę pana posła Sonika.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wyniki.

Dziękuję. Głosowało 27 posłów. Za – 6, przeciw – 19, wstrzymało się od głosu 2 posłów. Poprawka nie uzyskała większości.

Poprawka nr 2 pana posła Sonika, która wskazuje na 50% nawiazki na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i 50% na rzecz wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska.

Kto jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o wyniki.

Dziękuję, głosowało 27 posłów. Za – 6, przeciw – 19, wstrzymało się od głosu 2 posłów. Poprawka nie uzyskała większości.

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator z Biura Legislacyjnego Krzysztof Karkowski:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Chcieliśmy tylko wyjaśnić, że zostały przegłosowane negatywnie obie poprawki, które są na każdej z kartek, zarówno do nawiazki z naszego projektu, jak i do prawa ochrony środowiska. Rozumiem, że głosujemy jako całość. Głosowane były łącznie, tak?

Legislator Tomasz Czech:

Panie pośle, mam takie pytanie, czy te poprawki z każdej z tych stron łączyły się ze sobą? Czyli jeżeli chodzi o poprawkę dotyczącą Kodeksu karnego jak i prawa ochrony środowiska miały być głosowane łącznie? Chodzi o to, że one się łączyły ze sobą, tak? Na kartce są dwie poprawki, dwa punkty?

Poseł Bogusław Sonik (KO):

Jest to poprawka jedna i druga. To są dwie rozłączne poprawki. Trzeba je głosować osobno.

Legislator Tomasz Czech:

Czyli chodzi panu, że ten drugi punkt w ramach pierwszej poprawki, np. dotyczący prawa ochrony środowiska, to jest całkowicie odrębna poprawka?

Poseł Bogusław Sonik (KO):

Tak.

Legislator Tomasz Czech:

Czyli to jest łącznie.

Poseł Bogusław Sonik (KO):

Nie, według mnie odrębne.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

To są odrębne poprawki. Mam propozycję dla pań i panów posłów. Być może ona usprawniłaby dzisiaj naszą pracę. Jeśli byśmy najpierw przegłosowali wszystkie poprawki, które zostały złożone, i później się odnosili tylko do uwag Biura Legislacyjnego. Czy jest taka zgoda Komisji?

Poseł Anna Paluch (PiS):

Zdecydowanie tak.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Tutaj nie ma uwag Biura Legislacyjnego?

Legislator Tomasz Czech:

Nie ma, oczywiście. Chcieliśmy się tylko dopytać o szczegóły. Proszę, pani przewodnicząca Anna Paluch.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Pani przewodnicząca to jest dobra propozycja, bo i tak po zgodzie rządu będzie chronologicznie ułożona kolejność artykułów. Jak przegłosujemy najpierw poprawki (przyjmujemy bądź odrzucimy) a potem przepracujemy zmianę, to i tak Biuro Legislacyjne ułoży to w takim porządku, żeby stosownie do zgody rządu zachować chronologiczną kolejność ustaw.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Dobrze, w takim razie przechodzimy do kolejnych poprawek pana posła Sonika po art. 6. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Bogusław Sonik (KO):

Tu wyjaśniliśmy, że to było łączne.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Dobrze, to jest konsekwencja. Czyli mamy przegłosowane poprawki pana posła Sonika. Głosujemy poprawki pani przewodniczącej Anny Paluch. Zaczniemy od poprawki nr 1 do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania przestępczości środowiskowej.

Poseł Anna Paluch (PiS):

To przepis przejściowy.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

„Dodaje się w artykule” – rozumiem, że będzie to dodane.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Chciałabym zauważyć, że ta poprawka nr 1 powinna być głosowana łącznie z poprawką nr 6. To jest przepis przejściowy do poprawki nr 6, czyli powinniśmy je głosować razem, a wszystkie pozostałe osobno.

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Ewentualnie ze strony Biura Legislacyjnego byłaby uwaga o charakterze redakcyjnym. Czy nie należałoby doprecyzować w tym przepisie przejściowym sformułowania „rejestr”, żeby odesłać do rejestru, o którym mowa w art. 49 ustawy, którą dodajemy właśnie w tej poprawce nr 6 o odpadach. Żeby nie było żadnej wątpliwości o jaki rejestr chodzi. Jeżeli oczywiście rząd by się zgodził, to pani poseł mogłaby to w formie autopoprawki, która oczywiście nie zmienia treści, doprecyzować.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Wydaje mi się, że tak. Panie mecenasie dziękuję za tę uwagę. Myślę, że można się na to zgodzić, bo każda taka czynność, która doprecyzowuje, ma sens. Ale to trzeba przegłosować, tak?

Przewodnicząca poseł Urszula Paślawska (KP):

Tak

Legislator Krzysztof Karkowski:

Poprawkę trzeba oczywiście przegłosować. Jeszcze druga uwaga ogólna, którą Biuro Legislacyjne też zgłasza. Mimo uwag, które są w uzasadnieniach tych poprawek, które mówią, że jest związek poprawek z projektem, to należy zwrócić uwagę, że w opinii Biura Legislacyjnego oczywiście mogą być podnoszone przed Trybunałem Konstytucyjnym poważne zarzuty o wykroczenie poza zakres, ponieważ to jednak są nowe artykuły.

Tak, że tutaj mimo uzasadnienia, które ten związek merytoryczny wykazuje, to jednak zwracamy uwagę na to, że takie ryzyko prawne jest, iż wykraczamy poza zakres projektu.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Liczymy się z tym ryzykiem, panie mecenasie, ale dla sprawnej pracy Inspekcji Ochrony Środowiska te poprawki są konieczne.

Czy ta poprawka dotycząca rejestru, o którym mowa w art. 49, wymaga mojej poprawki? Bo to jest na granicy poprawki legislacyjnej.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

I redakcyjnej.

Legislator Tomasz Czech:

Ewentualnie na koniec posiedzenia poprosimy, żeby pani parafowała. Oczywiście, jeżeli rząd zgadza się z tym, że tu chodzi o odesłanie...

Poseł Anna Paluch (PiS):

Widać po minie pana ministra, że się zgadza.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Mam prośbę, jak wszyscy będziemy prowadzić, to nikt nie będzie prowadził. W związku z tym, poddaję pod głosowanie poprawkę nr 1 łącznie z poprawką nr 6 z korektą słowną, o której była dyskusja.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Bardzo proszę o wyniki.

Głosowało 27 posłów. Za – 20, przeciw – 4, wstrzymało się od głosu 3 posłów.

Przechodzimy do poprawki nr 2. Bardzo proszę państwa, tu jest taka akustyka, że my tu z przodu wszystko słyszymy, o czym mówicie państwo z tyłu. Bardzo proszę panie i panów posłów, którzy siedzą na tyłach. Pani Mario, bardzo proszę o ciszę, bo my wszystko słyszymy. Tu jest taka akustyka.

Przechodzimy do poprawki nr 2, która zmienia ustawę o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Kto jest za przyjęciem tej omawianej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo, proszę o wyniki.

Głosowało 27 posłów. Za – 20, przeciw – 3, wstrzymało się od głosu 4 posłów. Poprawka uzyskała większość.

Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Przy poprawce nr 2 i poprawce nr 3 Biuro Legislacyjne ma uwagi, które też zawsze zgłasza. W tym przypadku to jest drastyczny przypadek takiej sytuacji. Chodzi o przepisy odrębne. Ponieważ zarówno w poprawce nr 2 do ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska...

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Mówi pan o poprawce nr 3 czy poprawce nr 2?

Legislator Krzysztof Karkowski:

Mówię o poprawce nr 2 i poprawce nr 3, gdzie jest podobny problem. W poprawce nr 2, w której w art. 9 ust. 2 po pkt 8 dodajemy pkt 8a, posługujemy się pojęciem „określone w przepisach odrębnych”, nie wiadomo, jakie to są przepisy do końca. Natomiast w poprawce nr 3, którą teraz będziemy omawiali, jest jeszcze gorsza sytuacja, ponieważ tutaj w obecnym brzmieniu tego przepisu były te przepisy wymienione. Adresaci wiedzieli, o jakie wykroczenia chodzi, natomiast teraz przechodzimy na dużo gorszy standard legislacyjny. Czyli odsyłamy do przepisów odrębnych, które nie są wylistowane. Oczywiście to ma swoje uzasadnienie, ponieważ w Kodeksie wykroczeń w art. 95 ust. 4 jest możliwość wydania rozporządzenia, w którym będą określone te wykroczenia. Natomiast tutaj ministerstwo i administracja rządowa będzie miała dużą dowolność w określaniu w rozporządzeniu, jakie to są wykroczenia, na czym one polegają.

Zwracamy uwagę, że w Kodeksie wykroczeń możliwość dookreślania wykroczeń w rozporządzeniu to jest duży wyjątek. Tutaj dopuszczamy do takiej sytuacji, że ten wyjątek rozszerzamy w sposób nieczytelny dla adresatów. W naszej ocenie z punktu

widzenia adresatów jest to zmiana legislacyjna, która pogorszy ich możliwość dotarcia do treści przepisów prawa.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo. Pani poseł Daria Gosek-Popiołek.

Poseł Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Ja też mam wątpliwości związane de facto z likwidacją tego katalogu i umożliwienia określenia tych przestępstw w drodze rozporządzenia. Widzenie mam trochę inne niż pan legislator, bo ja z łatwością mogę sobie wyobrazić np. ministra środowiska, który nie będzie zainteresowany walką z przestępstwami środowiskowymi i postanowi w drodze rozporządzenia uchylić np. rozporządzenie pana ministra Ozdoby i de facto w ten bardzo łatwy sposób pozwoli funkcjonować różnego rodzaju mafiom.

Moje pytanie jest dlaczego? Dlaczego decydują się państwo usunąć ten katalog z ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska? Trochę nie widzę sensu, trochę mnie to martwi z perspektywy przyszłości i tego w jaki sposób traktujemy te przestępstwa i jak organy państwowe je ścigają. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję. Czy pan minister mógłby odpowiedzieć?

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

To jest uwaga Rządowego Centrum Legislacji, które wskazało, że tego typu sformułowanie będzie dotyczyło odniesienia się np. do rozporządzeń.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Głośniej.

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Już mówię głośniej. To jest uwaga Rządowego Centrum Legislacji. Nie widzimy tutaj, nie podzielamy tych argumentów z moimi przedmówcami. Uważamy, że odniesienie np. do rozporządzeń będzie zasadne.

Doceniamy intencje pani poseł Gosek-Popiołek, ale sądzę że nie ma takiej możliwości, aby ktokolwiek z rządzących chciał...równie dobrze może zmienić ustawę i wycofać, zdepenalizować czyny zabronione, więc jakby jest to podobna droga.

Chodzi o to, żeby doprecyzować wszystkie aspekty w drodze rozporządzenia. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo. Głosujemy nad poprawką nr 3.

Kto jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał. Proszę o wyniki.

Głosowało 27 posłów. Za – 19, przeciw – 6, wstrzymało się od głosu 2 posłów. Poprawka uzyskała większość.

Przechodzimy do poprawki nr 4. Poprawka nr 4 dotyczy ustawy o lasach. Bardzo proszę, czy są uwagi do tej poprawki nr 4? Nie słyszę. W związku z tym głosujemy poprawkę.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Bardzo dziękuję, proszę o wyniki.

Głosowało 27 posłów. Za – 21, przeciw – 2, wstrzymało się od głosu 4 posłów. Poprawka uzyskała większość.

Przechodzimy do ostatniej poprawki. Poprawka nr 5, czyli zmiana do ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym. Bardzo proszę, czy są uwagi? Nie słyszę. Przechodzimy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Bardzo proszę o wyniki.

Głosowało 27 posłów. Za – 21, przeciw – 2, wstrzymało się od głosu 4 posłów. Poprawka uzyskała większość.

Przechodzimy do dalszego rozpatrywania projektu ustawy. Przypominam, że przegłosowaliśmy poprawki pana posła Sonika i była zgoda na zmianę chronologiczną dla Biura Legislacyjnego. W związku z tym, zmiana pierwsza została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany drugiej. Czy są uwagi? Nie ma. Zmiana druga została rozpatrzona. Przechodzimy do zmiany trzeciej. Nie słyszę uwag. W zmianie trzeciej była rów-

niez poprawka. Zmiana trzecia została rozpatrzona. Przechodzimy do zmiany czwartej. Czy są uwagi? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Pani przewodnicząca, chcieliśmy zwrócić uwagę na art. 183 na § 5, gdzie przewidziana będzie sankcja od lat 2 do 12. Chcieliśmy tylko zwrócić uwagę, że obecnie w Senacie znajduje się uchwalona w dniu 7 lipca ustawa o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw i tam zmienia się troszeczkę system sankcji, które będą przewidziane w Kodeksie karnym. Między innymi taka sankcja, która będzie od lat 2 do 12, będzie w tym przypadku, jeżeli chodzi o przepisy, które chronią podobne dobra, będzie sankcją od lat 2 do 15. Oczywiście w tym momencie nie można tego zmienić, bo jeszcze tamta ustawa nie obowiązuje, ale wydaje się, że po wejściu w życie tamtej ustawy trzeba będzie również znowelizować ten przepis w tym zakresie.

To dopiero ewentualnie po wejściu tamtej ustawy Kodeks karny. Teraz w trakcie tego postępowania legislacyjnego nie da się tutaj nic zrobić, aczkolwiek we wrześniu, październiku...

Posel Anna Paluch (PiS):

Nie można zrobić poprawki na drugie czytanie?

Legislator Tomasz Czech:

Nie. Dlatego, że w tej chwili nie możemy wpisać sankcji od lat 2 do 15, ponieważ takiej sankcji obecnie nie ma w Kodeksie karnym. Dlatego w późniejszym okresie trzeba będzie się zastanowić nad tą sankcją w ramach tego przepisu.

Jeszcze przy jednym przepisie będziemy mówili o troszeczkę większym problemie, ale to już przy kolejnej zmianie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo. Jeżeli nie ma innych uwag do zmiany czwartej, to zmiana czwarta została rozpatrzona. Przechodzimy do zmiany piątej. Bardzo proszę, czy są uwagi? Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Chcieliśmy zwrócić uwagę, właściwie tu jest kilka uwag. Jedna uwaga dotyczy kwestii związanej z § 2 i § 1, ponieważ ten przepis jest sformułowany w ten sposób, że następstwa, które są określone w tych paragrafach, są podzielone, tzn. zagrożenie za te przestępstwa jest stopniowe od najniższego do największego. W tej chwili wnioskodawcy zaproponowali, żeby zarówno w § 1, jak i w § 2 była taka sama sankcja. Mamy tutaj pytanie, co spowodowało to, że akurat takie następstwa, które są zaproponowane w § 1 będą karane tak samo jak w § 2? To jest pierwsza uwaga.

Druga uwaga, jeżeli chodzi o § 3, to jest również skomplikowana kwestia, jeśli chodzi o tzw. nakładkę ze zmianą Kodeksu karnego, która obecnie jest w Senacie. W zależności od tego, która ustawa wejdzie pierwsza w życie, mogą nastąpić następujące zdarzenia. Jeżeli pierwszy wszedłby w życie projekt ustawy, to do czasu wejścia w życie Kodeksu karnego nie będzie problemu, ponieważ ta zbrodnia, która będzie karana od lat 3 górną granicę będzie miała w wysokości 15 lat, jak jest teraz w Kodeksie karnym. Natomiast po wejściu w życie zmiany Kodeksu karnego tamta zmiana spowoduje, że ta sankcja wzrośnie od lat 3 do 30. Dlatego tutaj to też wymagałoby zmiany legislacyjnej, żeby dostosować do tych zmian, które wejdą w życie w ramach tamtego Kodeksu karnego. Tamta zmiana Kodeksu karnego ma wejść 3 miesiące od dnia ogłoszenia, więc prawdopodobnie – pomimo, że tamta ustawa wyprzedza ten projekt – wejdzie później. Aczkolwiek, jeżeli rzeczywiście tamta weszłaby później, to co państwo tu proponujecie zostanie przykryte tym, co tam jest zaproponowane, czyli ta sankcja będzie od lat 2 do 15 a nie od lat 3, czyli z powrotem to przestępstwo stanie się występkiem. Dlatego tutaj prosiłbym o zwrócenie uwagi, bo prawdopodobnie będzie potrzebna nowelizacja tego przepisu. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Panie ministrze, głosujemy ustawę, która wiadomo, że już będzie zmieniona, jeśli chodzi o wagi kar. To taka niekomfortowa sytuacja.

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Konsultowaliśmy to z Ministerstwem Sprawiedliwości również w zakresie nowelizacji Kodeksu karnego tej dużej nowelizacji i zostawiamy to w obecnym brzemieniu. Jeżeli będzie potrzeba, to rzeczywiście oddzielną ścieżką legislacyjną. Podejrzewam, że i tak będą pewnie jeszcze dodatkowe przepisy procedowane oddzielnie i wtedy ewentualnie rozważymy dodanie tego przepisu.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dobrze. W takim razie, jeżeli nie ma uwag innych do zmiany piątej, zmiana piąta została rozpatrzona. Przechodzimy do zmiany szóstej. Czy są uwagi? Nie słyszę. Zmiana szósta została rozpatrzona. Przechodzimy do zmiany siódmej. Bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Jeżeli chodzi o zmianę siódmą, mamy pytanie do rządu. W ramach tego przepisu przewidzieli państwo możliwość nadzwyczajnego złagodzenia kary, a nawet odstąpienia od wymierzenia w przypadku niektórych kategorii przestępstw przeciwko środowisku. Mamy pytanie – czy to było celowe z państwa strony, że nie uwzględniliście państwo nieumyślnych przestępstw, o których mowa w art. 184 § 3, czy np. w art. 183 § 6? Proszę zwrócić uwagę, że np. w art. 182 § 1 jeżeli to jest przestępstwo umyślne i sprawca dobrowolnie naprawił szkodę, to będzie możliwość odstąpienia od wymierzenia kary, a jeżeli popełnił to przestępstwo nieumyślnie (art. 184 § 3), to już takiego nadzwyczajnego złagodzenia kary nie będzie. Oczywiście jest ogólna taka przesłanka do możliwości nadzwyczajnego złagodzenia kary na podstawie art. 60 § 2 Kodeksu karnego, ale to jest wyjątkowo stosowana przesłanka do możliwości zastosowania takiej instytucji.

To jest do przemyślenia. Oczywiście możliwe, że w tamtym przypadku do tamtych przestępstw, które wymieniłem, nie ma w ogóle możliwości takiej, żeby sprawca naprawił szkodę. Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

My to celowo wprowadziliśmy do przepisów. Nie wiem, czy pan dyrektor chce coś dodać?

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Jakby pan dyrektor mógł nam wyjaśnić...

Dyrektor Departamentu Zwalczania Przemysłowej Szkodliwej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska Krzysztof Gołębiowski:

Szanowni państwo, szanowna pani przewodnicząca, jeżeli chodzi o brzmienie samego przepisu, to braliśmy pod uwagę przede wszystkim wagę zdarzeń, które zdarzają się w zakresie przede wszystkim gospodarowania odpadami i mówimy o kwestiach umyślności działania, czyli też o skali działania. Wprowadzenie tego przepisu było wzorowane na przepisach, które funkcjonują w Kodeksie karnym na gruncie przestępstw VAT-owskich. Rzeczywiście przepis ten umożliwi przywrócenie stanu pierwotnego przez przestępcę, który dopuścił się popełnienia czynu zabronionego i dzięki temu może liczyć na pewne złagodzenie kary, bądź odstąpienie od tej kary.

Mówiąc o założeniu tych umyślnych przestępstw mamy świadomość, że te umyślne przestępstwa mają dużą skalę i powodują duże szkody, które trzeba naprawić. Też, żeby odciążyć budżet państwa, żeby wszystkie pieniądze (które w tej chwili są łożone na to, żeby te miejsca nielegalnego nagromadzenia odpadów zostały usunięte) przeznaczyć na inne cele ochrony środowiska, a tutaj przerzucić ten obowiązek, zachęcić tych, którzy porzucają głównie odpady do tego, żeby sprząkali.

Rzeczywiście tutaj ten zabieg był celowy i wzorowany na tych przepisach, które funkcjonują na gruncie VAT.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dobrze, dziękuję bardzo. Jeżeli nie ma pytań, uwag to zmiana siódma została rozpatrzona.

Przechodzimy do art. 2 i zmiany pierwszej. Bardzo proszę. Nie słyszę uwag. Zmiana pierwsza w art. 2 została rozpatrzona. Zmiana druga. Czy są uwagi? Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Jeżeli chodzi o § 1, to mamy takie pytanie. Czy chodzi o obszar kolejowy, o którym mowa w art. 4 pkt 8 w ustawie o transporcie kolejowym? To będzie rozumiane w ten sposób?

Druga uwaga, jeżeli chodzi wielkość grzywny za to wykroczenie. Proszę zwrócić uwagę, że poprzez taki zabieg legislacyjny, że grzywna będzie mogła być wymierzona w wysokości nie niższej niż 500 zł osiągniemy to, że w postępowaniu mandatowym właściwie organ, który będzie mógł taki mandat karny wymierzyć, będzie mógł wymierzyć tylko 500 zł w tym przypadku.

Proszę zwrócić uwagę, że ten przepis dotyczy również drobnych także wykroczeń, które mogą polegać na jednorazowym zaśmiecaniu właśnie tych terenów, o których mowa w tym przepisie. Tutaj będzie duże ograniczenie możliwości nakładania mandatu karnego w postępowaniu mandatowym. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę panie ministrze.

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Jest możliwość zastosowania środka wychowawczego w postaci nagany, ale oczywiście zaśmiecanie miejsc publicznych... nie chciałbym tutaj miarkować. Uważam, że wyrzucenie do lasu np. worka, powinno być minimum... oczywiście powinno być we wszystkich wypadkach karane kwotą 5 tys. zł. Chodzi o to, żeby, aby skończyć z jakąkolwiek tolerancją w tym zakresie. Nie ma żadnej argumentacji do tego, aby śmiecić. Jakikolwiek wchodzenie w niższe stawki (10 zł, 20 zł, czy 50 zł) uważamy, że jest niesatysfakcjonujące. Kara powinna być dotkliwa. Musi się po prostu przestać opłacać, a jeżeli to dotyczy jakiejś mikroskali, tu nie będę wchodził w jakieś wizualizację, to jest możliwość nagany po prostu, czy pouczenia.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję. Jeżeli nie ma pytań, uwag to zmiana druga została rozpatrzona. Przechodzimy do zmiany trzeciej. Bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Tu mamy podobną uwagę jeżeli chodzi o wysokość grzywny, ale jak rozumiem, pan minister już wyjaśnił.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Zaśmiecanie środowiska nie może się opłacać.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Zmiana trzecia została rozpatrzona. Przechodzimy do zmiany czwartej. Czy są uwagi? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Pani przewodnicząca, jeżeli w ramach kodeksu następuje likwidacja jakieś instytucji, to w ramach artykułu zwykle jest tak, że nadajemy brzmienie tylko tym artykułom, które się zmieniają, ewentualnie dodajemy nowe. Z rozmów kularowych wiem, że państwu zależy na tym, żeby jednak nadać całe brzmienie temu artykułowi, a nie poszczególnym paragrafom tego artykułu, ewentualnie dodać nowe paragrafy. Tak rozumiem.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dobrze. Jeżeli nie ma uwag zmiana czwarta została rozpatrzona. Przechodzimy do art. 3. Tutaj Biuro Legislacyjne złożyło poprawkę dotyczącą zmiany drugiej, ale w tej chwili jest zmiana pierwsza. Czy są uwagi do zmiany pierwszej? Nie słyszę. Zmiana pierwsza została rozpatrzona. Zmiana druga. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Pani przewodnicząca, mieliśmy uwagę dotyczącą zmiany pierwszej. Czy w tym przypadku nie powinno się określić ilości zastępców Głównego Inspektora Ochrony Środ-

wiska, ponieważ obecnie to jest jeden zastępca? Teraz wpisuje się generalnie, że będzie można powołać zastępców Głównego Inspektora Ochrony Środowiska nie wskazując jaka to ma być ilość. W przypadku wojewódzkiego inspektora jest określona ilość takich zastępców, to jest wskazane w ustawie.

Jeżeli chodzi o zmianę drugą, proponujemy właściwie zmianę redakcyjną. Wydaje nam się, że ten przepis będzie jaśniejszy, jeżeli chodzi o kwestie związane z okazywaniem legitymacji w czasie określonych czynności. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę. Może również proszę o odpowiedź do zmiany pierwszej, która już została rozpatrzona.

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Co do zastępców, to uważamy, że nie ma sensu określać tak precyzyjnie. Zresztą w innych przepisach, które analogicznie rozpatrywaliśmy, również to sformułowanie jest w ustawie. Co do okazywania legitymacji, to akceptujemy.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Jest akceptacja?

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Tak.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dobrze. Bardzo proszę, pan poseł Sonik.

Poseł Bogusław Sonik (KO):

Prosiłbym o definicję jak rozumie ministerstwo „miejsca dostępne publicznie”?

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

To są przepisy, które funkcjonują już w obecnym prawodawstwie, np. drogi. Chyba, że pan chce taką definicję ustawową. Nie wiem, czy taka jest gdzieś sprecyzowana. Możemy za chwilę to znaleźć. Rozumiem, że chodzi o Kodeks wykroczeń i zaśmiecanie miejsc publicznych, tak? To jest intencją?

Poseł Bogusław Sonik (KO):

Miejsce dostępne publicznie to jest takie, gdzie każdy może wejść.

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Jak pan podaje definicję, to już mamy.

Poseł Bogusław Sonik (KO):

Czy w związku z tym składowisko, które jest ogrodzone i ma swoją bramkę, jest miejscem dostępnym publicznie, czy nie?

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Dobrze, to już pan dyrektor wyjaśni.

Dyrektor departamentu GIOŚ Krzysztof Gołębiowski:

Jeżeli chodzi o zmianę, którą wprowadzamy w art. 10b, tak naprawdę chcemy usprawnić pracę Inspekcji Ochrony Środowiska głównie w zakresie zbierania materiału dowodowego potwierdzającego możliwość pełnienia przestępstwa, bądź wykroczenia. Obecne brzmienie co do wszystkich czynności, które są wskazane w art. 10b – zbieranie materiału dowodowego w postaci rejestrowania obrazu i dźwięku, robienia ogleńdzin, innych czynności – obliuguje inspektora do tego, aby okazał legitymację. W sytuacji, kiedy chcemy prowadzić działania obserwacyjne, jest to utrudnione i jednocześnie można powiedzieć, że udaremnia przeprowadzenie naszych czynności obserwacyjnych, ponieważ okazanie legitymacji jest równoznaczne z tym, że ten, który popełnia przestępstwo, popełnia wykroczenie, zaprzestaje tej działalności i nie możemy zebrać materiałów dowodowych.

Miejsca dostępne publicznie odnoszą się do jednego rodzaju czynności, które wykonujemy, do czynności które są określone w pkt 6 i dotyczy to kwestii związanych z dokonywaniem ogleńdzin, zbieraniem materiału dowodowego w postaci obrazu i dźwięku.

Dostępne publicznie – tutaj nie chcemy wchodzić w zakres ograniczeń wynikających z prawa przedsiębiorcy, nie chcemy naruszać prawa własności, które wynika z innych przepisów. Dlatego tylko te, do których mamy dostęp, te które dotyczą kwestii np. lasów, miejsc publicznych, gdzie również zdarzają się porzucenia odpadów, tak żebyśmy mogli wykonywać te czynności bez szukania osoby, właściciela, któremu musimy okazać legitymację. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję. Jeżeli nie ma pytań, zmiana w art. 3, pamiętając o poprawkach, została rozpatrzona. Przechodzimy do art. 4. Zmiana pierwsza. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Tutaj mamy ogólną uwagę, jeżeli chodzi o art. 4 i propozycję nowelizacji ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych, ponieważ to co państwo proponują stanowi spory wyłom od zasad odpowiedzialności podmiotów zbiorowych, który nie jest znany dotychczasowemu ustawodawstwu, przynajmniej polskiemu.

Obecnie warunkiem koniecznym odpowiedzialności podmiotu zbiorowego jest potwierdzenie faktu popełnienia czynu zabronionego określonym orzeczeniem lub wyrokiem. Generalnie nie negując – tak, jak państwo w uzasadnieniu o tym piszą – potrzeby, szczególnie w stosunku do przestępstw przeciwko środowisku, takiej właśnie odpowiedzialności podmiotów zbiorowych, zastanawiamy się czy to, co państwo zaproponowali, jest wystarczające. Czy te przepisy, które państwo zaproponowali, są wystarczające do takiego określenia odpowiedzialności podmiotu zbiorowego za przestępstwo przeciwko środowisku? Czy jednak nie powinno być w ramach większej nowelizacji, czy w ogóle nowej ustawy odpowiedzialności podmiotów zbiorowych, dokonać tak znaczących zmian?

Poza tym, tak jak wcześniej mówiłem, zastanawiamy się czy inne przepisy nie powinny być również dostosowane, jak np. art. 16 samej ustawy, który mówi, że zawsze warunkiem odpowiedzialności podmiotu zbiorowego jest jednak wskazanie na to, że jakaś osoba popełniła przestępstwo. Najczęściej to następuje poprzez określony wyrok lub inne orzeczenie. Tyle do zmiany pierwszej. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę panie ministrze.

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Bardzo dziękuję. Nie zgadzamy się z tą argumentacją. To jest oczywiście pewne novum, jeżeli chodzi o tego typu przestępstwa. Cały katalog przestępstw środowiskowych jest wymieniony. Mogę nadmienić, że w toku procesu legislacyjnego ta uwaga, czy ta intencja została zgłoszona przez komitet bezpieczeństwa, przez pana premiera Jarosława Kaczyńskiego, który wskazał, że zasadne będzie, aby na ławie oskarżonych siadały podmioty, które popełniają czyny, jeżeli chodzi o niszczenie środowiska. Przychylił się do tego stanowiska, za co bardzo dziękujemy.

Patrząc na całość działań, które podejmuje państwo polskie, te wszystkie kompetencje, które przyjmuje Inspekcja, podwyższone kary łącznie z finansowymi, odpowiedzialnością karną, dolną i górną granicą oraz jeszcze kwestiami Kodeksu wykroczeń, wpisuje się to w całość i jest to spójne. Dlatego nie przychylamy się do stanowiska Biura Legislacyjnego. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo. Czy są uwagi i pytania? Jeżeli nie, to zmiana pierwsza w art. 4 została rozpatrzona. Przechodzimy do zmiany drugiej. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Tutaj też chcieliśmy zwrócić uwagę, że w art. 7, gdzie określona jest kara pieniężna dla podmiotu zbiorowego, jest jednak jakiś ogranicznik, który wskazuje na to, że taka kara nie może być wyższa niż 3% przychodu osiągniętego w roku obrotowym. W tym przypadku też nie powinno być takiego ogranicznika. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę, pani przewodnicząca Paluch.

Posel Anna Paluch (PiS):

Mam w związku z tym pytanie. Panie ministrze, czy jest możliwe, żeby te podmioty zbiorowe mogły manipulować swoimi przychodami tak, żeby jak przyjdzie co do czego, nie było przychodu, od którego można procent wyliczyć?

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Tak.

Posel Anna Paluch (PiS):

To wszystko tłumaczy.

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Mamy to tutaj. Dziękuję, pani poseł zawsze jest niezawodna w pytaniach. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo. Jeżeli nie ma uwag, zmiana druga w art. 4 została rozpatrzona. Zmiana trzecia. Czy są uwagi? Nie słyszę. Zmiana trzecia została rozpatrzona.

Przechodzimy do art. 5. Zmiana pierwsza. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Pytanie jeżeli chodzi o obszary kolejowe. Jak rozumiem, państwo dostosowali to do zmiany w Kodeksie wykroczeń, ponieważ ta ustawa posługuje się pojęciem „szlaków kolejowych”. Rozumiem, że to nie ma być „szlaki kolejowe” tylko „obszary kolejowe”, jak jest w Kodeksie wykroczeń?

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Uwaga Ministerstwa Infrastruktury. Tak, jak pan wspominał, taka sama była intencja.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Nie ma uwag. Zmiana pierwsza została rozpatrzona. Przechodzimy do zmiany drugiej w art. 5. Czy są uwagi? Nie słyszę. Zmiana druga została rozpatrzona. Zmiana trzecia. Nie słyszę uwag. Zmiana trzecia została rozpatrzona.

Przechodzimy do art. 6, gdzie były głosowane już poprawki. Czy są uwagi do art. 6? Art. 6 został rozpatrzony. Przechodzimy do art. 7. Czy są uwagi? Nie słyszę. Art. 7 został rozpatrzony. Przechodzimy do art. 8. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Przy tej okazji poprosilibyśmy, pani przewodnicząca, o takie ogólne upoważnienie, gdybyśmy znaleźli jakieś drobne, redakcyjne rzeczy wynikające między innymi z poprawek. Poprosilibyśmy Komisję o takie upoważnienie.

Jeżeli chodzi o kwestię związaną z terminem vacatio legis, to zastanawiamy się czy ten termin vacatio legis jest wystarczający? Zwykle przy okazji zmiany przepisów karnych zgłaszamy uwagę, że vacatio legis powinno być dłuższe, a tutaj dochodzą też kwestie związane z poprawkami, które zostały dzisiaj zgłoszone, między innymi z wydaniem rozporządzenia, które będzie określało za jakie wykroczenia będą mogły poszczególne organy nakładać mandaty karne. To jest oczywiście merytoryczna kwestia. Jak rząd uważa, czy wystarczający jest czas, aby wdrożyć tę całą ustawę w życie? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję. Oczywiście jest zgoda Komisji na poprawki techniczne i językowe. Pan minister?

Sekretarz stanu w MKiŚ Jacek Ozdoba:

Tak, zgoda jest.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

W takim razie art. 8 został rozpatrzony. Przechodzimy do głosowania nad całością ustawy.

Kto jest za przyjęciem całości ustawy? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o wyniki.

Głosowało 21 posłów. Za – 18, nikt nie był przeciw, 3 posłów wstrzymało się od głosu. Projekt ustawy uzyskał większość.

Pozostaje nam wybranie posła sprawozdawcy. Bardzo proszę, pan przewodniczący Bąk.

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Pani poseł Anna Paluch.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Czy pani przewodnicząca się zgadza?

Poseł Anna Paluch (PiS):

Tak, jak najbardziej.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Nie ma uwag? W takim razie bardzo dziękuję pani przewodniczącej. Zamykam posiedzenie Komisji.